

МІНСКІ І НАВАЦЫЙНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ

Факультэт камунікацый, эканомікі і права
Кафедра гуманітарных дысцыплін

Метадычныя рэкамендацыі для выканання кіруемай самастойнай работы (КСРС)

на курсу: “**ВЯЛІКАЯ АЙЧЫННАЯ ВАЙНА САВЕЦКАГА НАРОДА (У КАНТЭКСЦЕ
ДРУГОЙ СУСВЕТНАЙ ВАЙНЫ)**”

(для студэнтаў дзённай формы навучання)

Кіруемая самастойная работа прадугледжана па тэмах лекцый і практычных заняткаў. Формы адпрацоўкі дадзеных тэм могуць быць рознымі, па выбару выкладчыка: напісанне тэстаў, кантрольных работ, рэфератаў, падрыхтоўка плана-канспекта, правядзенне калоквіўмаў, круглых сталоў і інш.

№	Тэма	Аб’ём у гадзінах	
		ЛК	ПЗ
1.	Міжнароднае становішча напярэдадні Другой сусветнай вайны	2	
2.	Пачатак Вялікай Айчыннай вайны	2	2
3.	Партызанская і падпольная барацьба на акупіраваных тэрыторыях		
4.	Стратэгічны пералом у Другой сусветнай вайне	2	
5.	Вызваленне Беларусі ад германскіх захопнікаў	2	
6.	Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў	2	
	Усяго – (8 гадзін)	10	2

Метадычныя рэкамендацыі да выканання КСР

Тэма 1. Міжнароднае становішча напярэдадні Другой сусветнай вайны

Мэта работы: вызначыць характэрныя рысы міжнародных адносін ў Еўропе і свеце ў 30-я гг. XX ст., назваць ачагі ваеннай напружанасці. Асвятліць працэс прыходу да ўлады ў Германіі нацыянал-сацыялістаў. Даць характарыстыку палітыкі “уміратварэння агрэсара”, якую занялі галоўныя еўрапейскія краіны. Эвалюцыя пазіцыі СССР у адносінах да фашысцкай Германіі.

План:

1. Міжнароднае становішча ў Еўропе і свеце ў 30-х гг. XX ст. Ачагі ваеннай напружанасці.
2. Спроба стварэння сістэмы калектыўнай бяспекі ў Еўропе.
3. Савецка-германскія адносіны ў канцы 30-х гг. XX ст. Савецка-германскі дагавор аб ненападзе. Сакрэтны пратакол.

Метадычныя парады:

Перш за ўсё, неабходна высветліць ролю Першай сусветнай вайны ў міжнароднай палітыцы першай паловы XX ст. Вызначце вынікі версальска-вашынгтонскай сістэмы дагавароў. Як змянілася карта Еўропы пасля Першай сусветнай вайны? Назавіце асноўныя мэты ўтварэння Лігі нацый. Як змяніліся міжнародныя адносіны ў 30-ыя гг. XX ст.? У чым выразіўся крызіс версальска-мюнхенскай сістэмы? СССР і Ліга Нацый. Сутнасць палітыкі “уміратварэння агрэсара”.

Мюнхенскае пагадненне і яго вынікі. Ініцыятывы СССР па стварэнню сістэмы калектыўнай бяспекі ў Еўропе. Савецка-франка-англійскія перагаворы ў Маскве ў 1939 г. і іх правал. Савецка-германскія адносіны напрыканцы 1930-х гг. Чым абумоўлена збліжэнне Германіі і СССР? Пакт аб ненападзе 1939 г.: мэты бакоў, умовы. Ацэнкі ў замежнай гістарыяграфіі. Сакрэтны пратакол.

Тэма 2. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны

Мэта работы: Высветліць мэты Германіі ў вайне з СССР. Раскрыць асноўныя палажэнні плана “Барбароса”. Сутнасць дактрыны “бліцкрыг”. Ведаць аб абарончых баях на тэрыторыі Беларусі летам 1941 г. Вызначыць прычыны няўдач Чырвонай Арміі летам-восенню 1941 г. Назваць месцы напружанага супраціўлення савецкіх войск. Прааналізаваць бітву за Маскву.

План:

1. Нападзенне Германіі на СССР. Баі летам 1941 г.
2. Прычыны няўдач савецкіх войскаў летам-восенню 1941 г.
3. Бітва за Маскву

Метадычныя парады:

Вызначце мэты Германіі ў вайне з СССР. Як рыхтаваўся план “Барбароса”? У чым сутнасць дактрыны “бліцкрыг” і як планавалася яе правядзенне на тэрыторыі СССР? Раскажыце пра напад Германіі на СССР. Як праходзілі прыгранічныя баі? Адзначце асноўныя вехі абароны Брэсцкай крэпасці. Раскажыце пра абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі. Раскажыце пра дзейнасць савецкага кіраўніцтва па мабілізацыі сіл і сродкаў супраць агрэсіі. ДКА. Перавод прамысловасці на ваенныя рэйкі. Эвакуацыя. Знішчальныя атрады і народнае апалчэнне. Прааналізуйце галоўныя прычыны няўдач Чырвонай Арміі летам-восенню 1941 г. Змяненне міжнароднай палітыкі СССР. Пачатак стварэння антыгітлераўскай кааліцыі. Напад Японіі на ЗША. Бітва за Маскву: асноўныя этапы, планы бакоў, ход і вынікі. Падкрэсліце міжнароднае значэнне бітвы.

Тэма 3. Партызанская і падпольная барацьба на акупіраваных тэрыторыях

Мэта работы: Расказаць пра пачаткі станаўлення і развіцця савецкага партызанскага руху, дзейнасць партыйных і камсамольскіх органаў па арганізацыі ўсенароднага супраціўлення. Выдзеліць і даць характарыстыку асноўных этапаў партызанскай барацьбы; структуры, формаў і метадаў дзеянняў. Ведаць аб кіруючых органах партызанскага руху. Прааналізаваць “Рэйкавую вайну”. Даць характарыстыку падпольнага руху: арганізацыі, формаў дзейнасці. Вызначыць асаблівасці антыфашысцкай барацьбы ў Заходняй Беларусі. Зрабіць вывад аб ролі партызанскага і падпольнага руху ў барацьбе з акупантамі.

План:

1. Партызанскі рух
2. Падпольны рух

Метадычныя парады:

Вызначце асноўныя рысы станаўлення і развіцця савецкага партызанскага руху. Раскажыце пра дзейнасць партыйных і камсамольскіх органаў на этапе арганізацыі партызанскага руху. Асноўныя этапы партызанскай барацьбы. Стварэнне кіруючых органаў партызанскага руху. Партызанскія атрады і брыгады: структура, формы і метады дзеянняў. Дыверсіі. Баявыя дзеянні ў тыле ворага. Партызанскія рэйды. Рэйкавая вайна: характарыстыка і асноўныя этапы. Узаемадзеянне беларускіх, рускіх, украінскіх, літоўскіх і латышскіх партызан. Узаемадзеянне партызан і насельніцтва. Усенародны нацыянальна-вызваленчы характар партызанскай барацьбы. Партызанскія зоны. Быт партызан. Партызанская агітацыя.

“Віцебскія вароты”. Падпольная барацьба. Арганізацыя і склад. Дзейнасць падпольшчыкаў. Супраціўленне ў гета і канцлагерах. Узаемадзеянне з партызанамі. Асаблівасці антыфашысцкай барацьбы ў Заходняй Беларусі. Армія Краёва. Роля партызанскага і падпольнага руху ў барацьбе з акупантамі. Удзел беларусаў у складзе саюзных армій і еўрапейскага Руху Супраціўлення.

Тэма 4. Стратэгічны пералом у Другой сусветнай вайне

Мэта работы: Ведаць аб пашырэнні маштабаў Другой сусветнай вайны, перамогах саюзных войск ў Афрыцы, Міжземнамор’і і Ціхім акіяне. Прааналізаваць карэнны пералом у Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай вайне: сутнасць тэрміна, характарыстыка Сталінградскай і Курскай бітваў і іх ролі для далейшага ходу вайны. Расказаць пра пачатак распаду фашысцкага блоку і ўмацаванне антыгітлераўскай кааліцыі. Тэгеранская канферэнцыя.

План:

1. Пашырэнне маштабаў Другой сусветнай вайны.
2. Сталінградская бітва. Пачатак карэннага пералому.
3. Курская бітва. Завяршэнне карэннага пералому.

Метадычныя парады:

Апішыце ваенныя дзеянні, якія распачаліся на франтах саюзнікаў пасля бітвы пад Масквой. Ціхаакееанскі тэатр ваенных дзеянняў і наступленне Японіі супраць англа-амерыканскіх войск. Пазбаўленне Японіі стратэгічнай перавагі летам 1942 г. Перавага італа-германскага флота ў міжземнаморскім басейне. Перамогі саюзнікаў у Паўночнай Афрыцы. Вызначце асноўныя накірункі вясенне-летняга наступлення 1942 г. нямецкіх войскаў на Усходнім фронце. Захоп Вермахтам Севастопаля і Харкава. Накірунак на Сталінград і Каўказ. Пачатак Сталінградскай бітвы. Абарона горада. Якія мерапрыемствы па ўмацаванні воінскай дысцыпліны правяло савецкае кіраўніцтва? Сутнасць загада № 227. Савецкае контрнаступленне на Волзе – пачатак карэннага пералому. Аперацыя “Кальцо”. Разгром 6-й арміі Паулюса. Заканчэнне бітвы пад Сталінградам. Вынікі і значэнне перамогі савецкіх войск. Стратэгічнае значэнне Курскага выступу. Плары германскага камандвання. Курская абарончая аперацыя. Танкавае сражэнне пад Прохараўкай. Арлоўская і Белгарадска-Харкаўская наступальныя аперацыі. Заканчэнне Курскай бітвы. Значэнне перамогі савецкіх войск пад Курскам. Пераход стратэгічнай ініцыятывы ў рукі савецкіх войск. Тэгеранская канферэнцыя. Пытанне аб Другім фронце.

*Метадычныя рэкамендацыі для выканання КСРС,
па спецкурсу: “Вялікая Айчынная вайна савецкага народа
(у кантэксце Другой сусветнай вайны)”,
разгледжаны і адобраны на паседжанні
кафедры гуманітарных дысцыплін*

Доктар гістарычных навук,
прафесар кафедры гуманітарных дысцыплін

В.А. Пілецкі